

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Landskapsstyrelsens planerade åtgärder och förslag beträffande EES-avtalet

1992-93

1991-92

nr 7

Medd nr 4

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens meddelande

Landskapsstyrelsen redogör i meddelandet för hur Åland särbehandlats i EES-avtalet och hur statsmakten kommer att sköta handläggningen av EES-frågor. Man framför utgående härifrån synpunkter på behovet av lagstiftningsåtgärder i landskapet inför EES-avtalets ikraftträdande samt diskuterar åtgärder som krävs för att i framtiden säkerställa Ålands intressen vid tillkomsten av nya EES-författningar.

Utskottets förslag

Utskottet kommenterar i betänkandet framför allt hur kontakterna mellan riksmyndigheterna och landskapet skall skötas i framtiden, formerna för kontakterna mellan lagtinget och landskapsstyrelsen i EES-frågor samt hur lagtingets medverkan i beslutsfattandet skall organiseras.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Kontaktorna mellan riksmyndigheterna och landskapet

Landskapsstyrelsen behandlar i meddelandets avsnitt IV.1 behovet av utvidgade kontakter mellan landskapet och riksmyndigheterna i fråga om möjligheterna att genom inflytande på beredningen av nya EES-ärenden bevaka landskapets intressen. Utskottet har i sitt betänkande nr 2/1992-93 med anledning av republikens presidents framställningar i EES-ärendet framhållit att "...en ur åländsk synvinkel framgångsrik bevakning av frågorna förutsätter att man i ett så tidigt skede som möjligt får kännedom om förslag som kan beröra Åland. Detta kräver ett nära samarbete mellan landskapsstyrelsen och berörda riksmyndigheter".

Utskottet noterar att redan den nya självstyrelselagens 58 § i formellt avseende utökar landskapets möjligheter att få information om och vid behov delta i beredningen av fördrag som rör angelägenheter inom landskapets behörighet eller som har särskild betydelse för landskapet.

Sedan meddelandet avgavs har utrikesministeriet meddelat landskapsstyrelsen om sin

beredskap att låta landskapet delta i den fortsatta beredningen av EES-författningar. Följande möjligheter anvisas:

- * utrikesministeriet vidarebefordrar automatiskt till landskapsstyrelsen alla EG-kommissionens propositioner och övriga relevanta lagstiftningsdokument,
- * utrikesministeriet påminner vederbörande fackministerier om deras skyldighet enligt 58 § självstyrelselagen att konsultera landskapsstyrelsen i EES-ärenden som kan tänkas beröra Åland eller åländska intressen,
- * landskapsstyrelsen får möjlighet att delta i rikets EES-delegations arbete, inte med en ordinarie medlem men genom möjlighet att yttra sig i delegationen då en enskild fråga inte erhållit en ur landskapets synpunkt tillfredsställande lösning och i andra beredningsorgan genom en för tillfället inkallad representant för landskapsstyrelsen,
- * landskapsstyrelsen ges möjlighet att delta i EES-delegationens beredningssektioner där det är påkallat ur landskapets intressen,
- * representanter för landskapsstyrelsen får möjlighet att delta som medlemmar av Finlands delegation i EFTA/EES-arbetsgruppsmöten i fall där frågor av åländskt intresse behandlas.

Landskapets möjligheter att delta i den fortsatta EES-processen understryks ytterligare av det som regeringen framhåller i sin proposition nr 317/1992 med förslag till ändringar i statsförfattningen med anledning av att EES upprättas. Regeringen upprepar där att utrikesministeriet tillställer landskapsstyrelsen EG-kommissionens förslag "för att landskapet Åland skall ha reella möjligheter att påverka innehållet i de EES-rättsakter för vilka landskapets samtycke måste införskaffas". I propositionen anges vidare att vederbörande ministerium "... vid beredningen av Finlands förhandlingsmål skall höra landskapsstyrelsen i fall den EES-rättsakt som är under beredning rör ärenden som hör till landskapets behörighet eller för landskapet i övrigt särskilt viktiga frågor." Regeringen nämner ytterligare möjligheten att landskapsstyrelsen bereds tillfälle att genom egna representanter delta i förhandlingar i institutioner inom EFTA och EG i dylika ärenden.

Utskottet konstaterar med hänvisning till det ovanstående att landskapets intressen i beredningen av framtida EES-rättsakter i huvudsak förefaller att kunna säkerställas genom de arrangemang landskapsstyrelsen förhandlat fram med riksmyndigheterna.

Uppgiftsfördelningen mellan landskapsstyrelsen och lagtinget

Det nationella beslutsfattandet i fråga om kommande EES-rättsakter kommer i de flesta fall att ske i två etapper. I det skede då ett första förslag till en EES-rättsakt uppgjorts, skall medlemsländerna försöka definiera en preliminär ståndpunkt och ange de förhandlingsmål som landets representanter skall iaktta vid de fortsatta förhandlingarna.

I ett senare skede, då beslut fattats av Gemensamma EES-kommittén, skall det i regel godkännas av parlamentet på det sätt resp. lands författning förutsätter.

För Finlands del har man utvecklat en modell som bygger på erfarenheter som vunnits framför allt i det danska folketingets marknadsutskott. Utgångspunkten är att en stor del av lagstiftningen framdeles kommer att godkännas i form av internationella fördrag. Sådana fördrag kan vid riksdagsbehandlingen endast antas eller förkastas, inte påverkas i detaljerna. Utrikesministeriet koordinerar och bereder Finlands synpunkter på nya förslag i samarbete med behöriga fackministerier. I regeringen kommer att finnas ett särskilt EES-ministerutskott. Men för att trygga folkrepresentationens möjligheter att påverka innehållet i normgivningen har man givit den en roll även i det informella beredningsskedet. Riksdagsordningen kommer därför att ändras så att riksdagens stora utskott skall behandla förslag till nya EES-rättsakter, vid behov med hjälp av berörda specialutskott. Avsikten är att utskottet genom en i huvudsak informell behandling skall bedöma förhandlingsmålen och härigenom påverka de kommande EES-beslutens innehåll så att de fördrag som blir resultatet av förhandlingarna utan invändningar skall kunna godkännas av riksdagen i den formella ordning som gäller för behandling av fördrag. Det är alltså fråga om ställningstaganden som visserligen politiskt binder riksdagen men som ändå inte påverkar dess formella beslutanderätt i ett senare skede.

Som av det föregående framgått kommer landskapsstyrelsen enligt utskottets bedömning att ges ett tillfredsställande inflytande på beredningen av sådana EES-rättsakter som kan beröra Åland. Utskottet förutser att ett åländskt ställningstagande till en aktuell EES-rättsakt ofta kommer att behöva formuleras i snabb ordning.

Utskottet anser det väsentligt att också lagtinget i ett förberedande skede ges ett tillräckligt politiskt inflytande på de planerade EES-rättsakter som berör landskapets behörighetsområden. De åländska synpunkterna i dessa ärenden är väsentliga eftersom de förutsätts påverka hur statens företrädare formulerar Finlands åsikt i fråga om den blivande EES-rättsakten och eftersom landskapets (lagtingets) ställningstagande krävs också till det slutliga fördraget enligt bestämmelserna i 59 § självstyrelselagen.

Utskottet anser att landskapsstyrelsen efter att ha tagit del av de förslag till kommande EES-rättsakter som utrikesministeriet översänt skall tillställa lagtinget relevant material, tillsammans med sina ställningstaganden och kommentarer. Dessa ärenden skulle i nära samråd med landskapsstyrelsen granskas utgående från om de föreliggande förhandlingsmålen är acceptabla och om förslagen i ett senare skede formellt kan bifallas i den ordning 59 § självstyrelselagen avser. Behandlingen skulle alltså också i lagtinget få karaktären av ett politiskt förhandsgodkännande.

Det är enligt utskottet mest ändamålsenligt om denna förberedande behandling sker i

det respektive utskott som också annars handlägger ärenden av motsvarande slag. Dessa utskott snarare än t.ex. ett enda permanent utskott eller något annat specialorgan bör förutsättas ha den sakkunskap det aktuella ärendet kräver. Uppgiften att avgöra till vilket utskott respektive ärende hänförs kan enligt utskottet ankomma på talmannen. Behandlingen bör bli tämligen informell, närmast en muntlig diskussion mellan utskottet och landskapsstyrelsens företrädare. Något betänkande skulle utskottet inte avge, vid behov kunde dock dess synpunkter sammanfattas i ett protokoll. Inte heller skulle ärendena föras till lagtingets plenum. Anses det i något fall nödvändigt att underkasta ett ärende formell behandling i lagtinget, kan landskapsstyrelsen överlämna ett meddelande för debatt och eventuell utskottsbehandling. Alternativt finns möjligheten att anordna en i 49 § landstingsordningen avsedd särskild debatt utan att beslut fattas.

Fullständig klarhet synes inte råda om omfattningen av de EES-ärenden som förberedelsevis kommer att behandlas i riksdagens stora utskott och på ovan skisserade sätt i lagtingets utskott. Vad gäller lagtinget utgör självstyrelselagens uppdelning i behörighetsområden en första begränsning. Kommande EES-rättsakter inom områden som inte faller inom landskapets behörighet torde överhuvudtaget inte komma att översändas till landskapsstyrelsen och skall givetvis inte behandlas i lagtinget. Men också de ärenden som faller under landskapets behörighet kommer att vara av olika dignitet. I riket har uppdelningen gjorts så att de rättsakter som senare kräver införande genom lag eller annars kommer att kräva riksdagens godkännande förs till riksdagen (s stora utskott) för förhandsbehandling. Övriga ärenden behandlas av statsrådet.

Enligt utskottet kunde en naturlig uppdelning följa principiellt sett samma riktlinjer som i riket. Förslag till EES-rättsakter som utrikesministeriet översänt skulle av landskapsstyrelsen tillställas lagtinget för hörande av vederbörande utskott om

- * det ifrågavarande ärendet eller området är oreglerat i landskapslagstiftningen
- * gällande landskapslagstiftning avviker från det föreliggande förslaget så att ändringar kommer att bli nödvändiga eller
- * landskapsstyrelsen annars, närmast av politiska orsaker, anser det påkallat att inhämta lagtingets åsikt.

I andra ärenden skulle däremot landskapsstyrelsen avge förhandssynpunkterna. Den föreslagna uppdelningen kan enligt utskottet vara naturlig också i ett senare skede vid bedömningen av när bifall till författningar genom vilka fördrag sätts i kraft skall lämnas av lagtinget respektive enligt bemyndigande från lagtinget av landskapsstyrelsen i enlighet med bestämmelserna i 59 § självstyrelselagen.

Utskottet noterar att den förberedande behandlingen av EES-ärenden kan komma att

kräva att berörda utskott har beredskap att sammanträda även under tider då lagtinget annars inte sammankommer.

Utskottets beslut angående utformningen av detta avsnitt har fattats efter omröstning (3-2), varvid beslutet biträtts av ordföranden Sune Eriksson, ledamoten Sirén och ersättaren Sjöstrand.

Formerna för lagtingets beslutsfattande i EES-ärenden

Eventuella ändringar av huvudavtalet för EES-samarbetet och de protokoll som är fogade till avtalet sker med iakttagande av det förfarande som tillämpats vid avtalets tillkomst, under medverkan av medlemsländerna i EFTA och EG samt av EG-organisationen. Däremot ankommer det på den s.k. Gemensamma EES-kommittén att besluta om ändringar av bilagorna till avtalen. Alla dessa beslut har karaktären av internationella fördrag och förutsätter därför för att bli tillämpliga i landskapet i fråga om rättsområden som hör till självstyrelsen sådant bifall som avses i 59 § självstyrelselagen.

I huvudavtalet och dess protokoll regleras närmast principiella frågor och formerna för samarbetet medan bilagorna främst innehåller materiella bestämmelser av detaljnatur. Ändringar i eller tillägg till bilagorna samt beslut om nya bilagor torde därför bli de vanligast förekommande nya EES-rättsakterna.

När en blivande EES-rättsakt beretts i enlighet med principerna i EES-avtalet och beslut fattats i Gemensamma EES-kommittén skall beslutet som ett internationellt fördrag internrättsligt sättas i kraft enligt de regler respektive stat tillämpar. I Finland sker detta beroende på fördragets innehåll genom beslut av riksdagen eller statsrådet.

Enligt 59 § 1 mom. självstyrelselagen krävs lagstiftning i samma kvalificerade ordning som för stiftande av självstyrelselagen om en bestämmelse i ett fördrag som Finland ingår direkt står i strid med självstyrelselagen. Är detta inte fallet men fördraget innehåller bestämmelser inom landskapets behörighetsområde krävs enligt 59 § 2 mom. lagtingets bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft, till en lag om ärendet i riket kräver beslut av riksdagen eller i övriga fall till en förordning. Lagtinget kan till landskapsstyrelsen delegera rätten att lämna bifall i de fall som avses i 59 § 2 mom.

Lagtinget kommer således, förutom på ovan föreslaget sätt i beredningsskedet, även i det skede slutligt beslut skall fattas att få ta ställning till de nya EES-rättsakter som anknyter till självstyrelsens behörighetsområden. Enligt utskottets åsikt borde dock lagtingets beslutanderätt i många fall delegeras till landskapsstyrelsen.

I fråga om delegeringen bör enligt utskottet samma principer tillämpas som i fråga om den informella förhandsbehandlingen av EES-ärendena. Har ärendet i beredningsskedet behandlats av lagtinget, ges även bifallet av lagtinget. Har ärendet tidigare inte förts till lagtinget, bör bifallet ges av landskapsstyrelsen, såvida inte under beredningens gång tillkommit skäl att föra ärendet till lagtinget. Närmare bestämmelser måste dock utarbetas om hur lagtingets bemyndigande enligt 59 § 3 mom. självstyrelselagen ges (se nedan).

Utskottet konstaterar att 14 § självstyrelselagen förutsätter att landshövdingen överlämnar presidentens framställningar till lagtinget. Detta torde ändå inte hindra att handlingarna genom praktiska förfaranden överstyrs till landskapsstyrelsen i de fall då den beslutar på lagtingets vägnar.

Den formella handläggningen av bifall till författningar om ikraftträdande av fördrag sker enligt gällande bestämmelser i tre behandlingar i plenum och efter beredning i lagutskottet. Enligt utskottets åsikt bör man överväga om inte det vore tillräckligt att dylika ärenden föreläggs för enda behandling med beaktande av den förhandsbehandling de föreslås genomgå. I fråga om utskottsbehandlingen borde övervägas att remiss sker till det specialutskott som i det informella beredningsskedet haft hand om ärendet.

Utskottets beslut angående utformningen av detta avsnitt har fattats efter omröstning (3-2), varvid beslutet biträts av ordföranden Sune Eriksson, ledamoten Sirén och ersättaren Sjöstrand.

EES-avtalets inverkan på landskapsstyrelsens organisation och beslutsfattande

Landskapsstyrelsen konstaterar i sitt meddelande att landskapslagstiftning saknas på vissa rättsområden som berörs av EES-avtalet och att befintlig lagstiftning inte i alla fall innehåller tillräckligt detaljerade bestämmelser. Nödvändiga lagförslag är därför under beredning.

Utskottet har erfårit att någon mera exakt bedömning av behovet av förslag till ny eller ändrad lagstiftning inte finns. Vissa ändringsförslag har redan överlämnats till lagtinget och andra är under beredning. Utskottet utgår från att landskapsstyrelsen fortsätter genomgången av vilka lagändringar som behövs för att bringa den åländska lagstiftningen i överensstämmelse med EES-avtalet och till lagtinget överlämnar nödvändiga framställningar.

Det kommande EES-samarbetet kommer med all säkerhet även att ställa ökade krav på landskapsstyrelsens förvaltningsapparat. Det berör de flesta områden inom landskapsstyrelsens befogenhetsområde. Utskottet delar landskapsstyrelsens åsikt att

varje förvaltningsenhet bör sörja för sitt eget ansvarsområde i förhållande till EES-frågorna. Detta torde bäst garantera att enheterna sätter sig in i de förändringar samarbetet innebär och i de krav det ställer på lagstiftning och ärendehandläggning. Eftersom någon centraliserad förvaltning inte är aktuell torde EES-avtalet inte få nämnvärda omedelbara organisatoriska konsekvenser förutom att den i meddelandet nämnda koordinerande tjänstemannagruppen tillsätts. Inte heller den omständigheten att landskapsstyrelsen i vissa fall föreslår fatta beslut om bifall till fördrag torde innebära några organisatoriska problem eller något egentligt merarbete.

Delaktighet på det europeiska planet

Landskapsstyrelsen avser enligt meddelandet att närmare låta utreda möjligheterna till ett aktivt deltagande också i något av de av EES-avtalet förutsatta organen. Av utrikesministeriets skrivelse till landskapsstyrelsen framgår att företrädare för landskapet kan delta som medlemmar i Finlands delegation i arbetsgruppsmöten på EFTA- eller EES-nivå då frågor av åländskt intresse behandlas.

Organen inom EES-samarbetet är

- * *EES-rådet* sammansatt av ministrar och med närmast övervakande uppgifter
- * *Gemensamma EES-kommittén* som är det centrala beslutsfattande organet sammanträder i regel på hög tjänstemannanivå men kan bestå också av ministrar
- * *Gemensamma parlamentarikerkommittén* bestående av 33 medlemmar från Europaparlamentet och 33 medlemmar från EFTA-staternas parlament med uppgifter av rådgivande natur
- * *EFTA:s ständiga kommitté* som sammanträder på minister- eller hög tjänstemannanivå för att förbereda EFTA-staternas ståndpunkt inför EES-rådets och Gemensamma EES-kommitténs möten
- * *EFTA:s övervakningsmyndighet* som övervakar att EES-länderna och företag i dessa länder uppfyller sina skyldigheter och som kan föra avtalsstridiga förfaranden till EFTA-domstolen
- * *EFTA-domstolen* som handlägger brott mot förpliktelserna enligt EES-avtalet och tvister mellan EFTA-stater.

Utskottet konstaterar att alla dessa organ fränsett parlamentarikerkommittén är sådana där varje land i regel företräds av endast en medlem. I parlamentarikerkommittén får Finland fem representanter. Reglerna om hur dessa utses fastslås nationellt. Utskottet stöder landskapsstyrelsens strävanden till aktivt deltagande i något av de nämnda organen.

Behovet av lagstiftningsåtgärder

De behandlingsformer för EES-ärenden utskottet i det föregående diskuterat och föreslagit torde i flera fall förutsätta lagstiftningsåtgärder. Landstingsordningen torde kräva kompletteringar i fråga om såväl den förberedande som den slutliga handläggningen av sådana ärenden. Innebörden av bestämmelserna i 59 § 3 mom. självstyrelselagen om bemyndigande för landskapsstyrelsen att ge bifall till fördrag torde behöva klargöras möjligen via en fullmakt i landstingsordningen eller arbetsordningen för talmanskonferensen att framlägga förslag i saken. Eftersom handlingarna i de EES-ärenden som kommer att tillställas landskapsstyrelsen i beredningsskedet delvis kan komma att vara sekretessbelagda kan detta behöva beaktas. Eventuellt måste man också granska de författningar som reglerar formerna för landskapsstyrelsens arbete.

Utskottets beslut angående utformningen av detta avsnitt har fattats efter omröstning (3-2), varvid beslutet biträtts av ordföranden Sune Eriksson, ledamoten Sirén och ersättaren Sjöstrand.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 28 september 1992 inbegärt lagutskottets yttrande över meddelandet.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Ragnar Erlandsson och t.f. kanslichefen Peter Lindbäck.

I ärendets avgörande behandling har deltagit ordföranden Sune Eriksson, viceordföranden Sundback, ledamöterna Christer Jansson och Sirén samt ersättaren Sjöstrand.

Viceordföranden Sundback och ledamoten Christer Jansson har fogat reservation till betänkandet.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget meddelar landskapsstyrelsen till kännedom vad utskottet anför i betänkandets motivering.

Mariehamn den 25 mars 1993

Ordförande

Sune Eriksson

Sekreterare

Lars Ingmar Johansson

RESERVATION BETRÄFFANDE LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE ANGÅENDE LANDSKAPS-
STYRELSENS MEDDELANDE RÖRANDE PLANERADE ÅTGÄRDER OCH FÖRSLAG MED
ANLEDNING AV EES-AVTALET

Vi undertecknade, som inte till alla delar kan godkänna innehållet i lagutskottets betänkande, får härmed i nedan nämnda avseenden anmäla avvikande åsikter.

Avsnittet "Uppgiftsfördelningen mellan landskapsstyrelsen och lagtinget" borde enligt vår mening ha formulerats på följande från betänkandet avvikande sätt.

Tredje stycket: "Som av det föregående framgått kommer landskapsstyrelsen enligt utskottets bedömning att ges ett tillfredsställande inflytande på beredningen av EES-rättsakter som rör Åland. Utskottet förutsätter att åländska ställningstaganden till aktuella EES-rättsakter ofta kommer att behöva formuleras i brådskande ordning.

Lagtinget och dess utskott sammankommer inte året om utan olika långa pauser förekommer i landstingsarbetet".

Fjärde stycket: "Mot den sagda bakgrunden finner utskottet att den mest ändamålsenliga lösningen vore att landskapsstyrelsen, på grundvalen av den information den erhåller från riksmyndigheterna, formulerar landskapets åsikter om planerade nya EES-rättsakter som rör Åland.

Denna uppgift bör och kan landskapsstyrelsen handha utgående från sitt att lagtinget givna politiska mandat, särskilt med beaktande av att bestämmelserna i landstingsordningen förutsätter att landskapsstyrelsen vid tillsättandet måste stödas av en majoritet i lagtinget".

Femte stycket: "Finner landskapsstyrelsen det påkallat att i ett enskilt ärende förankra sin åsikt i lagtinget finns olika möjligheter. Landskapsstyrelsen kan genom informella kanaler till utskott och lagtingsgrupper inhämta erforderlig information. Enligt 29 § landstingsordningen har landskapsstyrelsen vidare rätt att inhämta utlåtande från självstyrelsepolitiska nämnden, som enligt praxis också nyttjas för mer informella kontakter mellan landskapsstyrelsen och lagtinget. Önskar landskapsstyrelsen undantagsvis underkasta ärendet formell behandling i lagtinget finns möjligheten att överlämna ett meddelande, vilket blir föremål för debatt och, om lagtinget det beslutar, utskottsbehandling. Dessutom finns möjligheten att anordna en i 49 § landstingsordningen avsedd särskild debatt. Skulle de visa sig att alla dessa möjligheter att förankra landskapsstyrelsens ställningstagande i ESS-ärenden mot förmodan inte är tillräckliga, finns ytterligare den möjligheten att en parlamentariskt sammansatt delegation tillsätts för att fungera som remissorgan".

Sjätte t.o.m. elfte stycket. Styckena bör utgå ur texten.

Avsnittet "Formerna för lagtingets beslutsfattande i EES-ärenden" borde ha formulerats på följande sätt.

Rubriken borde heta "Lagtingets beslutsfattande i EES-ärenden" och texten borde lyda på följande sätt.

"Eventuella ändringar av huvudavtalet och de protokoll som är fogade till avtalet sker med iakttagande av det förfarande som tillämpats vid dessa avtals tillkomst. I fråga om bilagorna till avtalen gäller däremot att det ankommer på Gemensamma EES-kommittén att besluta om ändringar. Dessa beslut har karaktären av internationella fördrag och

förutsätter därför, för att bli tillämpliga i landskapet i fråga om rättsområden som hör till självstyrelsen, sådant bifall som avses i 59 § självstyrelselagen.

Gemensamt för huvudavtalet och dess protokoll är att i dem regleras principiella frågor och formerna för samarbetet medan bilagorna främst innehåller materiella bestämmelser av detaljnatur. Mot den bakgrunden och med hänsyn till att arbetsbördan blir orimligt stor om lagtinget belastas med uppgiften att fatta beslut rörande tusentals detaljfrågor, förefaller det utskottet mest ändamålsenligt att beslutsfattandet delas mellan lagtinget och landskapsstyrelsen så att endast ändringar av huvudavtalet och protokollen behandlas av lagtinget medan landskapsstyrelsen med stöd av 59 § 3 mom. självstyrelselagen bemyndigas att för landskapets del lämna samtycke såvitt gäller beslut som Gemensamma EES-kommittén fattat. (För det fall landskapsstyrelsen undantagsvis finner att bifall ej bör lämnas synes 59 § 3 mom. självstyrelselagen förutsätta att ärendet förs till lagtinget för avgörande)".

Avsnittet "Behovet av lagstiftningsåtgärder" borde ha formulerats på följande sätt.

" Den slutliga handläggningen av EES-ärendena kommer att underlättas om det skapas en fast praxis beträffande tillämpningen av bestämmelserna i 59 § 3 mom. självstyrelselagen. Även om det inte är nödvändigt för tillämpningen av bestämmelserna, torde det för överskådlighetens skull vara önskvärt att de på lämpligt sätt observeras i landstingsordningen och/eller arbetsordningen.

Eftersom handlingarna i de EES-ärenden som tillställs landskapsstyrelsen delvis kan komma att vara sekretessbelagda bör offentlig-

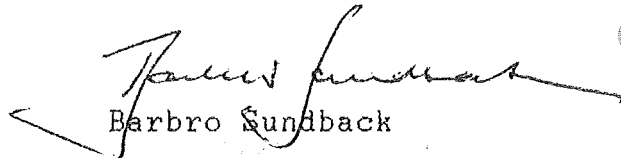
hetslagstiftningen möjligen kompletteras med hänsyn härtill. Detsamma gäller de författningar i vilka formerna för landskapsstyrelsens arbete regleras."

I fråga om övriga delar av betänkandet delar vi utskottsmajoritetens uppfattning.

Mariehamn den 1 april 1993.

Christer Jansson

Barbro Sundback